

יוני 2015

ללקוחותינו הנכבדים שלום רב,

הנדון: הכונו! 1 בינואר 2016 - המסלוקה הפנסיונית מגיעה

מזה שנים רבות שאנו מעדכנים אתכם, מפעם לפעם, בחידושים ובשינויים המתחוללים בזכויות העובדים הקשורות בקופות גמל - פנסיה, פיצויים, תגמולים, השתלמות - אותו מִטָּע נרחב בו נפגשים המעסיק, העובד, דיני קופות הגמל ודיני המס. זהו מִטָּע עצום ממדים, מורכב ודינמי מאוד. זהו מִטָּע ייחודי, בו כל פעולה הנעשית בהווה של העובד - משפיעה באופן דרמטי על עתידו ועל עתיד משפחתו.

לאורך עשרות בשנים הורכבו השתילים בִּמְטָע זה על גבי זה, ללא סדר, מבלי שתורגש יד שתכנס את כל הענפים וההסתעפויות והיחורים והניצנים לעץ אחד עבות ואיתן, שיתן פרי וטובו. לפני כעשר שנים, עם חקיקת חוק הפיקוח על שרותים פנסיוניים (קופות גמל) התשס"ה-2005 (להלן - חוק קופות הגמל), החל תהליך מוסדר יותר של טיפוח העץ, באמצעות חקיקה ראשית וחקיקת משנה, וביום 1 לינואר 2016 עתיד להיכנס לתוקפו מנגנון חדש אשר ישקח וידשן את העץ ויפריחו - הלא הוא המנגנון של **המסלוקה הפנסיונית**. המסלוקה הפנסיונית קמה מכוח חוק כבר בשנת 2013, ופועלת מאז בהיקף חלקי. ביום 1.1.2016 תרחיב המסלוקה את פעילותה ותפתח שעריה לכל המעסיקים בִּמְשָׁק; לא רק שהיא תפתח למעסיקים את שעריה, אלא שהם גם יוכרחו לבוא בהם, ונראה כי טוב שכך.

הגיעה אם כך העת לעדכון נוסף: באלו דברים אמורה המסלוקה?

לעובד בישראל זכויות לחסכון פנסיוני באמצעות קופות גמל; ברובד ראשוני קמה הזכות מכוח צו ההרחבה בעניין זה, ברובד גבוה יותר קמה הזכות מכוח הסכמים, קיבוציים ואישיים. זכות העובד ממומשת על-ידי העברת סכומי הפקדות, על חשבון המעסיק ועל חשבון העובד, אל קופות הגמל; זכות העובד כוללת בחובה גם את חירותו לנייד את ההפקדות הנעשות עבורו ממוצר פנסיוני אחד לאחר ומקופת גמל אחת לאחרת (סעיף 20 הידוע לחוק קופות הגמל); זכות העובד מטילה על המעסיק חובה לבצע את ההפקדות בדיוקנות, במועד ולקופות הגמל בהן בחר העובד, כאשר מצבור הקופות (הקרויות "הגופים המוסדיים") כולל כיום לא פחות מכ-100 גופים; זכות העובד גורמת למעסיק צורך לפלס את דרכו בין קבלת הוראות העובדים, העברת תשלומים לגופים המוסדיים, מעקב אחר השינויים שהעובד מכניס בהוראותיו, מעקב אחר קליטת התשלומים, מעקב אחר הצבירות בקופות, ובקיצור: היא מטילה על המעסיק התמודדות עם "מהומה" גדולה ומורכבת.

המסלוקה הפנסיונית באה להכניס במהומה שיטה וסדר, ותשתית השיטה היא בכך שכל הגורמים המעורבים בנושא יהיו חייבים להיות קשורים במסלוקה:

* מצד אחד יהיו קשורים למסלוקה כל הגופים המוסדיים - קרנות פנסיה (כולן, לרבות הקרנות הוותיקות שבהסדר), חברות ביטוח, קופות גמל וקרנות השתלמות;

* מצד אחר יהיו קשורים למסלוקה כל המעסיקים, בין אם בקשר ישיר ובין אם בקשר עקיף, באמצעות סוכני ביטוח (מנהלי הסדר), רואי חשבון, לשכות שכר או יועצים בנקאיים.

בין שלושה קודקודים אלה של המסלוקה יתנהלו שני סוגים של תהליכים בהם **המעסיק** יהיה מעורב: תהליכי חובה ותהליכי רשות, ולהלן נפרט.

נחום פינברג *

ארנה שר

קרן שליט

עמי שחר

סמדר קפלן

אפרת בירן

אורלי אבירם

יעקב מלישקביץ

ירון קרמר

מיכל פינברג-דורון **

אלון נוי

אוהד גלעד

דוד משה

רוני איטח גנט

נטלי קמחי

מאיה גבעון

עדי גבאי

ליאת כהן

אילה פלזנטל דברת

טובה שרון

אסף בקר

יעל רובינשטיין

שלומית שליט

דניאל כוכבי

שחר פישבין

קרן זאגה

עודד מזרחי

אורלי חרס

נועה כוכבי

עירית באגון

דניאל שחר

אלה גלילי סחר

אביתר טף

קארין הדר

* נטרין

** חברה גם בלשכת עורכי הדין של ניו-יורק

תהליכי חובה:

החל מינואר 2016 יעביר כל מעסיק למסלקה קבצי דיווח חודשיים ביחס לכל קופת גמל בה הוא מפקיד תשלומים לעובדיו. הקבצים יהיו בתבנית אחידה ומוכתבת, הנקראת "ממשק אחיד", ובהם יפרט המעביד את הנתונים הנוגעים לכל עובד: שמו של העובד, מספר תעודת הזהות שלו, חודש העבודה בגינו הופקדו התשלומים, גובה השכר לפיו חושבו התשלומים, פירוט שיעור ההפקדה, סכום ההפקדה, התשלומים הפטורים והתשלומים שאינם פטורים לפי פקודת מס הכנסה - והכל לגבי כל אחד ממרכיבי חשבון קופת הגמל.

במסגרת זו ידווח המעביד גם במקרה של הפסקת תשלומים בעד עובד, לרבות דיווח על הסיבה להפסקה (ניתוק יחסי עבודה, חופשה-ללא-תשלום, בקשת עובד להעברת ההפקדות לקופה אחרת)¹.

או אז יתחולל התהליך הבא:

- * המסלקה תעביר את הקובץ (הדיווח) לגוף המוסדי הרלבנטי (קופת הגמל הרלבנטית).
 - ** תוך שלוש שעות מאז קיבל את הקובץ יתן הגוף המוסדי למעסיק "היזון חוזר ראשוני" (גם זאת בקובץ במבנה אחיד מוגדר), אשר יאשר את תקינותו הטכנית של דיווח המעסיק, ולחלופין ובמקרה של אי קליטת הפרטים שדווחו - יפרט את הסיבה לאי הקליטה.
 - *** תוך שלושה ימים מאז קיבל את הקובץ יתן הגוף המוסדי למעסיק "היזון חוזר מסכם", בו יאשר את רישום הזכויות לפי דיווח המעסיק, כלומר יאשר מהותית את קליטת הכספים.
 - **** עד ה-15 בכל חודש יספק הגוף המוסדי למעסיק "היזון חוזר מסכם חודשי", ועד יום 28 בפברואר של השנה העוקבת לשנה בה בוצעו הדיווחים יעביר הגוף המוסדי למעסיק "היזון חוזר מסכם שנתי", ובו פירוט סך כל הכספים שהופקדו בקופה לכל עובד במהלך שנת המס.
- את חובתו האמורה יכול המעסיק לבצע בעצמו, בקשר ישיר עם המסלקה, או שיבצע באמצעות מורשה (מנהל הסדר, רואה-חשבון, לשכת שכר, יועץ בנקאי), והמורשה הוא שיעמוד בקשר הישיר עם המסלקה.

ומה אם היזון חוזר כלשהו מצביע על תקלה בהעברת ההפקדות או בקליטתן? על כך המסלקה איננה אחראית - אך המעסיק קיבל באמצעותה את אפשרות הבקרה, ותיקון התקלה יהיה באחריותו. אכן, האחריות להפקדה סדירה ואפקטיבית של התשלומים היתה מוטלת מאז ומתמיד על המעסיק, אך משפרצה לחיי המעסיק המסלקה, על ההיזון החוזר המקיף שהיא מספקת, ברור כי אחריותו מתחדדת.

תהליכי רשות:

החל מינואר 2016 יוכל כל מעסיק לקבל מידע על הפיצויים הצבורים לעובדיו, הן מידע על כלל עובדיו לצורך עריכת דו"חות תקופתיים, והן מידע על עובד בודד לצורך עריכת גמר חשבון.

החל מאוגוסט 2016 תיפתח למעסיקים גדולים (והחל ממרץ 2017 לכלל המעסיקים) אפשרות לבצע באמצעות המסלקה את העברת התשלומים עצמה - חיוב חשבון המעסיק וזיכוי כל הגופים המוסדיים לפי קבצי הדיווח שהמעסיק מעביר.

החל ממרץ 2017 יוכל מעסיק לשלוח באמצעות המסלקה הוראה לפתיחת חשבון/פוליסה עבור עובד שלו אצל כל אחד מהגופים המוסדיים, ולעדכן פרטים בפוליסה קיימת.

¹ מעסיקים שלהם פחות מ-10 עובדים יחויבו בשימוש ב"ממשק האחיד" רק החל מינואר 2017. האם גם מעסיקים שהם משקי בית חייבים בשימוש במסלקה הפנסיונית? נראה כי התשובה לכך חיובית.

עד כאן דיברנו על המעסיקים, ועל חובותיהם וזכויותיהם כלפי המסלקה הפנסיונית; לא פחות חשוב מהם הוא העובד - ומה נותנת המסלקה לעובד?

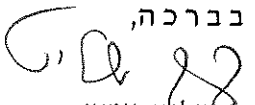
כל עובד (כמו גם כל חוסך שאינו עובד) יכול להגיש למסלקה בקשה לקבלת כל מידע ביחס לחסכונותיו במוצרים הפנסיוניים השונים הרשומים על שמו - פירוט התוכנית, יתרות הנמצאות בה, הפקדות שנעשו אליה.

בכך מושגת, כמובן, אופציה של מודעות גבוהה יותר מצד העובד לזכויותיו הפנסיוניות ולצורך לשמור עליהן.

XXX

כהערת סיום נבחר כי המסלקה הפנסיונית הינה שירות המופעל על-ידי גוף פרטי (חברת Swiftness), אשר זכה במכרז שערך משרד האוצר וקיבל זכיון להקים את המסלקה ולהפעילה עד שנת 2022; המסלקה מפוקחת, מכוח חוק, על-ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.

להרחבת הידע שלכם בנושא, כמו גם להכרות עם דרכי הפעולה הישירות והעקיפות של המעסיק עם המסלקה, אנו מפנים אתכם לאתר של המסלקה, בכתובת: www.swiftness.co.il.

בברכה,

קוד שליט, עו"ד
נ. פינברג ושות', עורכי דין ונוטריון